

Medborgarlöfte 2020 – Mäns våld mot kvinnor

Brottsområdet våld innefattar bland annat offentligt våld och relationsvåld. En del av området våld som är särskilt värt att belysa rör mäns våld mot kvinnor i nära relation. Det är en kategori som orsakar stort enskilt lidande och stora samhällskostnader. De genomlysningar som gjorts i våra respektive verksamheter pekar samstämmigt på en rad utmaningar inom området. Mörkertalet är betydande och ärendena är ofta komplexa med många olika aktörer. Vidare har det framkommit utvecklingsbehov både avseende utbud och samordning av de insatser som riktas till personer i en relationsvåldssituation. Avslutningsvis är kunskapen i samhället generellt låg, både avseende förebyggandet och möjligheten att göra skillnad.

Mot bakgrund av denna situation ska Polisen och Region Gotland inom sina respektive verksamheter öka samordningen av stödet till våldsutsatta kvinnor, förbättra det våldsförebyggande arbetet samt stärka sin förmåga att reagera på indikationer av våldsutsatthet.

I linje med detta utgår följande medborgarlöfte:

- 1. Under 2020 ska fem våldsutsatta kvinnor ha erbjudits möjlighet till samordnad individuell plan (SIP), alternativt nätverksmöte.**
- 2. Under 2020 ska fem män med våldsproblematik i nära relationer ha påbörjat behandling enligt metoden Alternativ Till Våld.**
- 3. Under 2020 ska tre gemensamma informationsinsatser om Mäns våld mot kvinnor genomföras.**

Polisen och Region Gotland följer kontinuerligt upp medborgarlöftet inom ramen för de samverkansforum som ansvarar för att åtgärderna vidtas. En mer utförlig beskrivning av medborgarlöftets delar och vidhängande aktiviteter beskrivs i bilaga 1.

Peter Lindvall

Regiondirektör

Fredrik Persson

Lokalpolisområdeschef

Medborgarlöfte 2020 – Mäns våld mot kvinnor: Bilaga 1

Som brottsområde och samhällsföreteelse är våld i nära relation svårt att jobba med. Detta har flera anledningar, bland annat då det vanligen sker dolt i hemmet, är skam- och skuldbelagt och ofta har en grund i patriarkala maktstrukturer. Medborgarlöftena syftar till att angripa den problematiken. De har sin bakgrund i ett dialogarbete som gjorts med medarbetare som jobbar med relationsvåld samt den kartläggning, *Fallet Linda*, som Länsstyrelsen i Gotlands län gjort i frågan. Det bör understrykas att Region Gotland och Polisen redan idag arbetar intensivt med frågan och att målkvantifieringen i respektive punkt primärt syftar att utveckla samverkansprocessen.

Medborgarlöftets punkter har följande beskrivning:

1. Under 2020 ska fem våldsutsatta kvinnor ha erbjudits möjlighet till samordnad individuell plan (SIP), alternativt nätverksmöte.

Målet med punkten är att utveckla samverkansformer i arbetet med våldsutsatta kvinnor. Med stöd av arbetet med Fallet Linda vet vi att utsatta kvinnor uttrycker behov av samordnade insatser (SIP) i samband med att våldsutövningen kommer till myndigheternas kännedom.

Vidare kan det finnas fördelar med ett format för samordning och vägledning i ett tidigare skede i våldsspiralen där situationen ej ännu är aktualiserad som ett myndighetsärende. Därav förslaget på en alternativ aktivitet i form av nätverksmöte där fler aktörer genom samtycke kan ges möjlighet till tidig samverkan. Nätverksmötet som metod har potential att angripa det mörkertal vi vet finns.

2. Under 2020 ska fem män med våldsproblematik i nära relationer ha påbörjat behandling enligt metoden Alternativ Till Våld.

Punkten syftar till att bygga upp samverkansformer kring hanteringen av våldsutövarperspektivet i relationsvåldsärenden. Det format vi kommer samverka kring heter Alternativ Till Våld (ATV), en metod för gruppbehandling av män som har våldsproblem i nära relationer. Målet med ATV är att kunna erbjuda verktyg för långsiktig beteendeförändring hos män med våldsproblematik. Gruppbehandlingen består av åtta temaområden uppdelat på 24 gruppmöten. En fördel med ATV är att temaområdena är rullande vilket innebär kontinuerligt intag och därför kort väntetid, en utpekad framgångsfaktor i behandlingssammanhang.

3. Under 2020 ska tre gemensamma informationsinsatser om Mäns våld mot kvinnor genomföras.

Med stöd av arbetet med Fallet Linda vet vi att utsatta kvinnor upplever en generell okunskap i samhället beträffande relationsvåld. Punkten syftar därför till att höja allmänhetens medvetenhet om problematiken med relationsvåld, vilka mekanismer som påverkar relationsvåldsförloppet, och hur enskilda innevånare kan agera. Målet är att Gotlänningarna ska känna till hur relationsvåld kan motverkas och på vilket sätt vi som offentliga aktörer arbetar med detta.

Medborgarlöfte 2020 – Unga kvinnors droganvändande

Gotland ligger över riksgenomsnittet avseende unga kvinnors skadliga bruk av droger. Detta innefattar narkotikaanvändande och intensiv alkoholkonsumtion. I problembilden ingår bland annat att samtidens unga har tillgång till arenor med ett adaptivt och ensidigt informationsflöde, benägenhet till självmedicinering vid psykisk ohälsa, samt att tillgången på droger är god. Samtidigt är vuxnas kunskap om droger generellt låg, i synnerhet kopplat till unga kvinnors bruk. Ett tydligt behov är förbättrad kännedom om symtom och indikatorer såväl som förmågan att kunna prata om droger. Då bruk i tidig ålder är förenat med ökad risk för skadeverkningar är även tidig upptäckt en framgångsfaktor i det förebyggande arbetet.

Mot bakgrund av denna situation ska Polisen och Region Gotland inom sina respektive verksamheter stärka sin egen och berörda vuxnas kunskaper om mekanismerna bakom unga kvinnors bruk av droger, samt öka sin förmåga att tidigt agera mot indikationer på droganvändande.

I linje med detta utgår följande medborgarlöfte:

- 1. Under 2020 ska fyra dialogmöten genomföras där kvinnor som arbetar i berörda verksamheter inom Polisen och Region Gotland möter kvinnor i gymnasieåldern.**
- 2. Under 2020 ska två gemensamma kunskapshöjande insatser genomföras riktade till personer som kommer i kontakt med unga kvinnor i sin vardag, exempelvis vårdnadshavare, skolpersonal med flera.**
- 3. Under 2020 ska Polisen och Region Gotland inom sina respektive verksamheter stärka sin förmåga att uppfatta indikationer på droganvändande hos unga kvinnor i syfte att så tidigt som möjligt engagera vårdnadshavare.**

Polisen och Region Gotland följer kontinuerligt upp medborgarlöftet inom ramen för de samverkansforum som ansvarar för att åtgärderna vidtas. En mer utförlig beskrivning av medborgarlöftets delar och vidhängande aktiviteter beskrivs i bilaga 1.

Peter Lindvall
Regiondirektör

Fredrik Persson
Lokalpolisområdeschef

Medborgarlöfte 2020 – Unga kvinnors droganvändande: Bilaga 1

Medborgarlöftet tar sikte på tre identifierade utmaningar. I det lokala arbetet mot droger förekommer unga kvinnor inte proportionerligt till den bild som framgår i Centralförbundet för Alkohol och Narkotikaupplysnings (CAN) drogvaneenkät. Flickor anger även i högre grad än pojkar att de upplever stress och nedstämdhet, vilket har ett starkt påvisat samband med psykisk ohälsa och droganvändande. Vidare rapporterar flera ungdomsrelaterade verksamheter om ett växande kunskapsglapp i fråga om droger. Avslutningsvis finns både evidens för, och potential att, utveckla arbetet med tidiga insatser.

Det bör understrykas att Region Gotland och Polisen redan idag arbetar intensivt med frågan och att förekommande målkvantifieringar primärt syftar att stärka vårt sätt att arbeta tillsammans.

Medborgarlöftets punkter har följande beskrivning:

1. Under 2020 ska fyra dialogmöten genomföras där kvinnor som arbetar i berörda verksamheter inom Polisen och Region Gotland möter kvinnor i gymnasieåldern.

Detta sker i syfte att stärka kunskapen om *varför* vi har en avvikelse gentemot övriga riket vad gäller unga kvinnors narkotikabruk och intensivkonsumtion av alkohol. Syftet med punkten är att prata med, och inte om, unga kvinnor på Gotland. Målet är stärkt kunskap om företeelsen och utifrån denna utveckla vår förmåga att arbeta proaktivt, inte minst i tidigare åldrar. Deltagande medarbetare från polis och Region Gotland skapar tillsammans en arbetsgrupp för att planera, genomföra och utvärdera aktiviteten.

2. Under 2020 ska två gemensamma kunskapshöjande insatser genomföras riktade till personer som kommer i kontakt med unga kvinnor i sin vardag, exempelvis vårdnadshavare, skolpersonal med flera.

Målet med punkten är att öka kunskapen inom dessa grupper. Inriktningen i föreläsningarna ska dels ge kunskap om symtom och indikatorer relaterat till droganvändande, dels ge verktyg att kunna prata om droger. Detta arbete inkluderar även en översyn av nya informationskanaler.

3. Under 2020 ska Polisen och Region Gotland inom sina respektive verksamheter stärka sin förmåga att uppfatta indikationer på droganvändande hos unga kvinnor i syfte att så tidigt som möjligt engagera vårdnadshavare.

Evidensen är god för att tidig upptäckt och åtgärder grundade i omtanke förebygger skadligt bruk senare i livet. Punkten har två syften. I första hand ett stärkt systematiskt arbete i den egna linjen för att öka verksamheternas benägenhet att ta tidiga vuxenkontakter. I andra hand att undersöka och utveckla möjligheterna till att genomföra gemensamma tidiga insatser, exempelvis verksamhetsgemensamma crosstalksamtal.

